

Σημαντικοί Άξονες του Μείζονος Προγράμματος Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών

- 1. Δάσκαλος ως Δημιουργός:** Να γίνεται ο Δάσκαλος «δημιουργός» της ύλης και του διδακτικού του σχεδίου
 - i. αξιοποιώντας βασικό κορμό προτύπων και ακόμα περισσότερο αρχών και στόχων, ως προς περιεχόμενο και δεξιότητες, και όχι απλά εφαρμόζοντας τα έτοιμα σχέδια άλλων, που έγιναν αλλού, άλλοτε, για άλλους,
 - ii. έτσι ώστε η εκπαιδευτική διαδικασία να προσαρμόζεται στην ιδιαιτερότητα του πληθυσμού που απευθύνεται κάθε φορά και στα νέα δεδομένα, όπως προκύπτουν από το πρόγραμμα σπουδών, την εξέλιξη της επιστήμης και της κοινωνίας.
 - iii. Αυτό ενισχύει την δική του κινητοποίηση και αίσθηση επάρκειας, απόλυτα συνδεδεμένη με το καλό συναίσθημα και την όρεξη για δημιουργία.
 - iv. Γίνεται έτσι ο Δάσκαλος πρότυπο αντίστοιχα και για τους μαθητές ως «δημιουργός της γνώσης» και όχι απλά καταναλωτής της....
- 2. Ευρεία επιλογή εκπαιδευτικών μεθόδων:** Να εντάσσει στο σχεδιασμό νέες εκπαιδευτικές μεθόδους(πέρα από τον παλιότερο τρόπο της 'παράδοσης' ακόμα και της εμπλουτισμένης με 'ερωτήσεις- απαντήσεις' και την υποτυπώδη εργασία σε ομάδες) όπως π.χ.: τον συναγωνισμό επιχειρηματολογίας (debate), τα παιγνίδια ρόλων, ή το ομαδικό έργο (project), που υλοποιεί την αρχή «μαθαίνουμε δρώντας» και καλλιεργεί τόσο το ομαδικό πνεύμα όσο και την ανάληψη προσωπικής ευθύνης.
- 3. Ενσωμάτωση εγκάρσιων δράσεων:** Να ενσωματώνει «εγκάρσια» στο διδακτικό σχεδιασμό τις δυνατότητες των Γ.Π.Ε., τον πλούτο του πολιτισμού και των τεχνών, την ευαισθησία για το περιβάλλον και το κοινωνικό σύνολο και τη διαφύλαξη/ανάπτυξη της σωματικής και ψυχικής υγείας.
- 4. Αξιοποίηση της σχέσης και της ομάδας:** Να σκέφτεται και να ενεργεί με γνώμονα την σημασία των σχέσεων σε όλα τα επίπεδα και την καλλιέργεια ασφαλούς συγκινησιακού κλίματος και ομαδικού συνεργατικού πνεύματος. Να μεριμνά για την ανάπτυξη εκπαιδευτικής διαδικασίας που αξιοποιεί την αρχή ότι «Η μάθηση βασίζεται στη σχέση με το δάσκαλο, με τους άλλους μαθητές στην ομάδα, με την σχέση των δασκάλων μεταξύ τους στην σχολική κοινότητα, με την σχέση σχολείου και οικογένειας και με την ευρύτερη κοινότητα». «Πρώτα η σχέση».
- 5. Καλλιέργεια ολιστικής προσέγγισης:** Να αναπτύσσει ο ίδιος και να καλλιεργεί στα παιδιά όσο το δυνατόν πιο «ολιστική προσέγγιση», διευρύνοντας το αντιληπτικό πεδίο, έτσι ώστε να επιτρέπει...
 - i. τη θεώρηση κάθε εκπαιδευτικής εμπειρίας, δράσης, επεισοδίου, συμπεριφοράς, ως μέρους μιας αλληλουχίας γεγονότων και εξέλιξης της διεργασίας μέσα στο χρόνο, π.χ.
 1. την παρουσία του μαθητή στο Δημοτικό ως εξέλιξη της προσχολικής εμπειρίας του και ως προστάδιο της πορείας του προς το Γυμνάσιο καθώς και ως μέρους της όλης του αναπτυξιακής πορείας,
 2. μια εκπαιδευτική δράση ως βήμα ή φάση, αναλόγως, ενός ευρύτερου χρονικά σχεδίου, σεναρίου, έργου κλπ.,

3. την σχολική ημέρα ως μέρος μιας ευρύτερης χρονικά διεργασίας για το μαθητή αλλά και για τον εκπαιδευτικό, η οποία αρχίζει νωρίς το πρωί και τελειώνει αργά το βράδυ, Δευτέρα έως το Σαββατοκύριακο....,
4. την συμπεριφορά του 'χ' μαθητή που αμφισβητεί ή του άλλου που αδρανεί ως έκφραση μίας ευρύτερης διεργασίας που όσο αναπτύσσεται εμφανίζει ανάγκες για επανασχεδιασμό της διαδικασίας ως προς ρυθμό, περιεχόμενο, σύνθεση ομάδας κλπ
 - ii. την διαθεματική και συναδελφική/συνεργασιακή προσέγγιση κατά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των εκπαιδευτικών δράσεων, και
 - iii. την πολυεπίπεδη θεώρηση και αξιοποίηση των διεργασιών που εξελίσσονται στο πλαίσιο της σχολικής κοινότητας, από το επίπεδο του ατόμου (μαθητή, καθηγητή, γονιού) και της ομάδας (ομάδα εργασίας, τάξη, σύλλογος διδασκόντων) μέχρι το επίπεδο της ευρύτερης κοινότητας (σχολείο, γονείς, δήμος κλπ.), έτσι ώστε π.χ. να διευρυνθεί η δυνατότητα φροντίδας του συγκινησιακού κλίματος στην κάθε σχολική τάξη μέσω της φροντίδας του αντίστοιχου κλίματος σε ένα άλλο, πιο προσιτό επίπεδο, όπως, π.χ., της ανάπτυξης καλού συνεργασιακού κλίματος στο σύλλογο διδασκόντων ή στην σχέση σχολείου και οικογένειας....
6. **Αξιοποίηση της μικρής ομάδας ως κορμό:** Να χτίζει ο Δάσκαλος την εκπαιδευτική διαδικασία με εναλλαγή της δουλειάς μεταξύ ατόμου, μικρής ομάδας και ολομέλειας, με τρόπο που να τροφοδοτείται το ένα επίπεδο από το άλλο. Καλλιέργεια της αίσθησης και της ευθύνης του «ανήκειν» σε ένα μεγαλύτερο κοινωνικό σύνολο.
7. **Αξιοποίηση του διαφορετικού:** Να αναγνωρίζει ο Δάσκαλος τη διαφορετικότητα / ιδιαιτερότητα και να αναπτύσσει τρόπους για να την αξιοποιεί ώστε «όλες οι φωνές» (μέσα στο άτομο /ομάδα/κοινότητα) να ακούγονται με σεβασμό και να αξιοποιούνται και ο καθένας να βιώνει την μοναδική του αξία και χρησιμότητα. Αυτή είναι βασική αρχή για την δημιουργία καλού συγκινησιακού κλίματος.
8. **Ανοικτότητα προς την κοινωνία και τους καιρούς:** Να διατηρεί την επαφή του και να παραμένει ανοικτός προς την κοινότητα και την επικαιρότητα, εντάσσοντας στο σχεδιασμό τα ερεθίσματα που απασχολούν την ευρύτερη και την τοπική κοινωνία και αξιοποιώντας ως πηγές, πέραν άλλων, και τον πολιτιστικό ή περιβαλλοντικό πλούτο της περιοχής αλλά και της ιδιαίτερης σύνθεσης του πληθυσμού του σχολείου.

Οι παραπάνω άξονες σηματοδοτούν κεντρικούς στόχους και συνάμα βασικά στοιχεία της εκπαιδευτικής διαδικασίας για τα παιδιά προκειμένου να τα ετοιμάζουμε καλύτερα για τις ανάγκες της νέας εποχής, καθώς και αντίστοιχα για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών. Στη δεύτερη περίπτωση η διαδικασία υποστηρίζεται σημαντικά από τις αρχές την Εκπαίδευσης Ενηλίκων και της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης, όπως περιγράφονται στο κείμενο του Π. Αναστασιάδη.

Μίνα Πολέμη-Τοδούλου, μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής του Μ.Π.Ε.,
Συντονίστρια της Ομάδας Εμπειρογνομώνων των Σχέσεων